

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **Bc. L. K.**, zastoupeného Mgr. Tomášem Krásným, advokátem, sídlem Milíčova 1386/8, Ostrava - Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, sídlem 28. října 117, Ostrava, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2019, č. j. MSK 152219/2018, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 6. 2020, č. j. 19 A 25/2019 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 4 114 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce, Mgr. Tomáše Krásného, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Magistrát města Ostravy vydal dne 22. 9. 2018 rozhodnutí, jímž uznal žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), pro úmyslné porušení § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu. Žalobce se přestupku dopustil tím, že jako řidič motorového vozidla při řízení vozidla držel v levé ruce telefonní přístroj nebo jiné hovorové zařízení – mobilní telefon. Za uvedené jednání byla žalobci podle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost zaplatit náklady řízení.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 3. 2019 zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

[3] V žalobě proti rozhodnutí žalovaného namítal žalobce, že skutkový stav neodpovídá podkladům ve spise, resp. je s nimi v rozporu, čímž došlo k porušení práva na spravedlivý proces, nerespektování zásady materiální pravdy a presumpce nevin. Konkrétně žalobce uváděl, že policisté, kteří byli slyšeni jako svědci, nemohli ze svého stanoviště vidět, zda něco, případně co konkrétně v ruce při řízení držel. Žalobce uvedl, že k prokázání toho, že není možné, aby policisté z vozidla z místa, kde s vozidlem stáli, viděli, zda žalobce něco v ruce drží, případně co drží, navrhl provést rekonstrukci události a na podporu toho do spisu doložil fotografie a videozáznam z rekonstrukce, kterou sám provedl. Z videozáznamu je patrné, že z místa, kde policisté stáli, nebylo možné s jistotou zjistit, co žalobce v ruce držel a zda vůbec něco držel. Žalobce namítal, že se žalovaný s touto odvolací námitkou nevypořádal.

[4] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

[5] Krajský soud vyšel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2017, č. j. 2 As 235/2017 - 26, a dospěl k závěru, že správní orgány nezjistily dostatečně skutkový stav věci. Soud z důkazu, který v průběhu soudního řízení provedl obsahem webové stránky mapového portálu, zjistil, že vzdálenost mezi místem, kde stálo služební vozidlo policistů, a vozidlem žalobce, byla cca 22 m. Konstatoval, že za těchto okolností, kdy důkazní situace nebyla nezpochybnitelná, měl správní orgán pro zachování rovnosti provést důkazy, které k prokázání pravdivosti svých tvrzení žalobce navrhl. Rozhodnutí žalovaného proto zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti vyjádřil přesvědčení, že dokazování bylo dostatečné a byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Stěžovatel má za to, že v daném případě nevyvstal žádný relevantní důvod pro doplnění dokazování, neboť bylo zcela spolehlivě zjištěno, že se žalobce přestupku dopustil.

[8] Odkaz krajského soudu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2017, č. j. 2 As 235/2017 - 26, není dle stěžovatele relevantní, neboť v uvedeném případě žalobce zpochybňoval tvrzení policistů a navrhoval k vyvrácení těchto tvrzení důkaz, který však správní orgán I. stupně zcela opominul a neodůvodnil, proč nepřistoupil k jeho provedení, čímž porušil zásadu rovnosti zbraní. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 As 29/2009 - 48, stěžovatel uvádí, že není povinností správního orgánu všechny navrhované důkazy provést. Stěžovatel považuje zrušení rozhodnutí krajským soudem za příliš formalistické. Provedením důkazu navrhovaného žalobcem by nebylo možné dospět k jinému závěru, než uznat žalobce vinným z přestupku.

[9] Žalobce navrhoval provést jako důkaz oficiální rekonstrukci na místě spáchání přestupku, nikoliv provést důkaz CD záznamem, na který nahrál svou vlastní rekonstrukci. Stěžovatel má za to, že CD záznam byl pouze jakýmsi vyjádřením, který měl odvolací orgán přesvědčit o nutnosti provedení oficiální rekonstrukce na místě, nikoliv důkazním návrhem. Stěžovatel nemohl pochybit, když CD záznam neprovedl jako důkaz, neboť to žalobce ani nežádal. Samotný obsah CD záznamu spolu s odvolacími námitkami žalobce nepřesvědčily stěžovatele o tom, že by v řízení existovaly důvodné pochybnosti, co se týče zjištěného skutkového stavu věci. Prostudováním odvolacích námitek včetně obsahu CD záznamu bylo zjištěno, že tento

pokračování

důkazní návrh by nebyl ve prospěch žalobce, naopak obsah CD záznamu prokazoval, že z dané vzdálenosti bylo do vozidla vidět. Tento důkazní návrh tedy nemohl vyvrátit věrohodnost svědeckých výpovědí policistů a zpochybnit již zjištěný skutkový stav věci.

[10] Stěžovatel má za to, že řádně odůvodnil, proč nepřistoupil k provedení důkazního návrhu. Žalobce v průběhu celého přestupkového řízení neuplatnil žádnou vlastní věrohodnou verzi reality (např. neuvedl, jaký jiný předmět měl držet v ruce, pokud by ho policisté měli zaměnit s telefonem), kterou by objasnil, jak je možné, že se policisté domnívali, že měl u ucha držet hovorové nebo záznamové zařízení, pouze obecně tuto skutečnost popíral.

[11] Krajský soud za rozpor ve svědeckých výpovědích policistů považuje určení vzdálenosti, ze které měla hlídka vidět žalobce, který držel u ucha telefonní zařízení. Svědci ve svědeckých výpovědích uvedli, že vzdálenost činila zhruba 10 metrů, krajský soud zjistil, že tato vzdálenost činila zhruba 22 m. K tomu stěžovatel uvedl, že jde pouze o zkreslené subjektivní vnímání vzdálenosti ze strany policejní hlídky. Aby bylo možno svědeckou výpověď považovat za nevěrohodnou, musel by nastat zřejmý exces v odhadu vnímané vzdálenosti, který lze očekávat u běžného jedince. Ani vzdálenost 22 m nevylučuje možnost hlídky jednoznačně zaznamenat přestupkové jednání, neboť byl jasný den, výborné výhledové podmínky a k přestupku došlo na zcela přehledné pozemní komunikaci. Na vzdálenost 22 metrů je zcela standardně pozorovatel schopen vidět do vozidla, tím spíše, pokud se jednalo o policisty, kteří jsou k dané činnosti školeni.

[12] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že argumentaci stěžovatele považuje za ignoranci zásady materiální pravdy. Za situace, kdy bylo zjištěno, že policisté ve své výpovědi nesprávně uvedli vzdálenost, na kterou vozidlo pozorovali, přičemž tato vzdálenost byla téměř 2,5x delší, není možné tvrdit, že o zjištěném skutkovém stavu není možné pochybovat. Tvrdí-li obviněný z přestupku, že se skutek, jehož se měl dopustit, odehrál jinak, než je mu kladeno za vinu, a tuto verzi nelze s jistotou vyloučit, je pro zachování určité rovnováhy třeba provést důkazy, které k prokázání pravdivosti svých tvrzení navrhuje. Správní orgány zcela ignorovaly obhajobu žalobce, proto si žalobce musel obstarat vlastní důkaz, ze kterého jasně vyplynulo, že z místa, kde policisté měli vozidlo pozorovat, nebylo možné rozeznat, co a jestli vůbec něco žalobce drží v ruce.

[13] Z předloženého videozáznamu je zřejmé, že vzdálenost pozorování ze strany policistů byla mnohem vyšší, než jakou oni sami uvedli. Není podstatné, zda policisté mohli vidět do vozidla, jak uvádí stěžovatel, ale zda mohli vidět, že žalobce drží v ruce mobilní telefon. Ze záznamu vyplývá, že o tom lze rozumně pochybovat. Úlohou obviněného není uvádět, co držel v ruce. Žalobce uvedl, že mobilní telefon v ruce nedržel, z toho automaticky neplyne, že držel něco jiného.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[16] Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, *nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*

[17] Ustanovení § 50 odst. 3 druhá věta správního řádu ukládá *v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost*, tedy i v řízení o přestupku, správnímu orgánu povinnost *zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena*.

[18] Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelem, že odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2017, č. j. 2 As 235/2017 - 26, z nějž krajský soud ve svém rozsudku vycházel a obsáhle citoval, není v nyní projednávané věci relevantní. Stejně jako v případě, jenž byl rozhodnut uvedeným rozsudkem, byl žalobce obviněn z držení mobilního telefonu při řízení motorového vozidla, podkladem pro rozhodnutí správního orgánu byly výpovědi policistů a žalobce a sporná je otázka uplatnění důkazního návrhu žalobce před správním orgánem.

[19] Nejvyšší správní soud se již ve svých dřívějších rozsudcích zabýval otázkou odpovědnosti za porušení povinnosti podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, podle nějž řidič nesmí držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení, a otázkami souvisejícími s dokazováním tohoto přestupku. Nejvyšší správní soud poukazuje zejména na rozsudky ze dne 12. 10. 2016, č. j. 1 As 266/2015 - 34, ze dne 19. 2. 2014, č. j. 3 As 73/2013 - 42, ze dne 26. 2. 2015, č. j. 10 As 205/2014 - 34, či ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 As 348/2017 - 38. Ve všech uvedených případech obvinění z přestupku tvrdili, že uvedený zákaz podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu neporušili.

[20] Nejvyšší správní soud již rovněž konstatoval, že za situace, kdy obviněný z přestupku tvrdí, že se skutek, jehož se měl dopustit, odehrál jinak, než je mu kladeno za vinu, a nelze objektivně ověřitelnými okolnostmi takovou verzi s jistotou vyloučit, je pro zachování určité rovnováhy třeba provést důkazy, které k prokázání pravdivosti svých tvrzení obviněný z přestupku navrhuje (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005 - 62).

[21] Správní orgán se proto nemůže bez dalšího přiklonit k verzi skutkové situace vyplývající z výpovědi policistů s konstatováním, že výpovědi zakročujících policistů jsou samy o sobě věrohodným důkazem, neboť policisté na rozdíl od obviněného neměli na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem. Správní orgán je povinen provést další dokazování, je-li to potřebné ke zjištění skutkového stavu v souladu se zásadou materiální pravdy dle § 3 správního řádu tak, že o něm nebude důvodná pochybnost, nikoli jen na základě předpokladu, domněnky či pravděpodobnosti.

[22] Skutková zjištění v nyní projednávané věci byla podložena toliko výpověďmi policistů a výpovědí žalobce, přičemž mezi výpověďmi policistů na straně jedné a výpovědí žalobce na straně druhé nebyla shoda na tom, co se odehrálo. Policisté shodně vypověděli, že žalobce držel v levé ruce mobilní telefon. Žalobce ve správním řízení popíral, že by za jízdy držel mobilní telefon.

[23] Jednání spočívající v držení telefonního přístroje nebo jiného hovorového nebo záznamového zařízení je zjiitelné toliko pozorováním (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 As 348/2017 - 38). Právě proto však není nepodstatná skutečnost, z jaké vzdálenosti policisté přestupkové jednání pozorovali. Obzvláště to platí za situace, kdy skutková verze, o níž správní orgán své rozhodnutí opírá, vyplývá pouze ze svědeckých výpovědí policistů, kteří přestupkové jednání pozorovali, a není opřena o žádný objektivní záznam skutečnosti, jako např. videozáznam či fotografie.

[24] Krajský soud při hodnocení dostatečnosti zjištění skutkového stavu správně zohlednil význam chybného údaje o vzdálenosti, z níž měli policisté žalobcovo jednání pozorovat. Stěžovatel tuto chybu nezpochybnil, namísto toho se jí nemístně snaží zlehčovat poukazem na to, že se jedná o pouhé „subjektivní zkreslené vnímání“ ze strany policistů. To je ovšem v případě, v němž je jediným důkazním prostředkem proti žalobci svědectví policistů o tom, co pozorovali,

pokračování

nedostatek zásadní. Tím spíše, je-li skutečná vzdálenost více než dvojnásobná oproti tvrzení policistů.

[25] Nejvyšší správní soud dává stěžovateli za pravdu, že žalobce ve správním řízení ani v žalobě výslovně nenavrhol provedení důkazu záznamem své vlastní „rekonstrukce činu“ na CD, ale předložil jej „toliko“ k podpoře svého tvrzení o potřebě provedení jím navrhovaného důkazu rekonstrukce. Za důkazní návrh je ovšem nutno považovat označení jakéhokoli prostředku, z něž lze zjistit skutečnosti vztahující se k věci, jež je předmětem rozhodování. Není přitom nezbytné, aby takový návrh byl účastníkem řízení jako důkazní návrh výslovně označen. V tomto smyslu je nutno rozumět konstatování krajského soudu v napadeném rozsudku (bod 14), podle něž žalobce „*vznesl konkrétní důkazní návrh, a to nejenom záznamem na CD nosiči o jím provedené rekonstrukci, nýbrž navrhl především rekonstrukci dané události, aby mohlo být ověřeno, zda mohli policisté zaregistrovat jimi popisovaný skutkový děj.*“

[26] Poukázal-li tedy žalobce v řízení před správním orgánem na skutečnost, že vzdálenost, z níž policisté přestupkové jednání zpozorovali, byla výrazně delší, než uvedli policisté ve svých svědeckých výpovědích, a své tvrzení nadto i podložil, pochybnosti o tom, zda skutkový stav byl spolehlivě zjištěn, nebyly nedůvodné. Za takové situace nestačí, aby správní orgán vysvětlil, proč navržené důkazy neprovedl. K tomu, aby naplnil zákonné požadavky na správnost a úplnost zjištění skutkového stavu, musí způsobilými důkazy ověřit, zda přestupkové jednání bylo i z delší vzdálenosti spolehlivě pozorovatelné a tím potvrdit či vyvrátit svědecké výpovědi policistů. To je podstatou důvodů, pro něž krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a Nejvyšší správní soud mu v tom dává za pravdu.

[27] Navíc, nevyhovění návrhu na provedení rekonstrukce stěžovatel ve svém rozhodnutí odůvodnil naprosto paušálně, totiž že rekonstrukci vyhodnotil jako nadbytečnou, neboť nemůže relevantně zpochybnit zjištěný skutkový stav věci, jelikož ten byl spolehlivě zjištěn. Takové odůvodnění je však zcela šablonovité a mohlo by být dosazeno do kteréhokoli rozhodnutí.

[28] Na okraj, neprovedl-li stěžovatel řádně důkazy navržené žalobcem, nemůže z nich následně dovozovat, že takové důkazy skutkový stav zjištěný správním orgánem nevyvrací nebo že by důkaz byl v neprospěch žalobce. Výsledek neprovedení dokazování nelze předjímat.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[30] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci, jenž měl ve věci plný úspěch, v řízení o kasační stížnosti vznikly náklady v souvislosti s vyjádřením ke kasační stížnosti sepsaným advokátem.

[31] Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti přiznal odměnu za jeden úkon právní služby – písemné vyjádření ke kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Za tento úkon náleží zástupci odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu], k tomu náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Advokát Mgr. Tomáš Krásný je registrován jako plátce DPH, částka přiznané odměny se tedy podle § 35 odst. 8 s. ř. s. zvyšuje o tuto daň, tj. o částku 714 Kč. Celkem tedy jeho odměna činí částku ve výši 4 114 Kč. Stěžovatel je proto povinen žalobkyni zaplatit

na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti tuto částku, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, advokáta Mgr. Tomáše Krásného.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. března 2022

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu